

fo.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
alfred.pucek@regeringskansliet.se.

Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster

Fö2024/01550.

Sammanfattning

Utifrån de intressen som Bolagsverket har att bevaka ställer sig myndigheten positiv till utredningens förslag. Bolagsverket har därutöver följande kommentarer och synpunkter.

Bolagsverket instämmer i utredningens slutsats om att begrepp och definitioner bör ensas så att de bättre stämmer överens med befintlig lagstiftning inom området.

Tillsynsmyndigheten föreslås besluta om vilka aktörer inom respektive sektor som ska betraktas som kritiska verksamhetsutövare som tillhandahåller en samhällsviktig tjänst. Det innebär att det idag inte går att överblicka vilka verksamheter som faktiskt berörs av den nya lagen. Den förhållandevis korta tidsfristen mellan att beslut om att peka ut en verksamhet som samhällsviktig tjänst har meddelats och den tidpunkt som den nya lagen sedan blir tillämplig för verksamheten kan vara utmanande.

Bolagsverket ser att konsekvensanalysen med fördel kan tydliggöras ytterligare vad gäller de ekonomiska konsekvenserna av förslaget om ny lag och förordning.

6.2.1 Begreppen samhällsviktig tjänst kontra samhällsviktig verksamhet

Utredningen bedömer att innebörden av begreppen samhällsviktig tjänst och samhällsviktig verksamhet är likartade men inte synonyma. Användandet av likartade begrepp med olika innebörd kan leda till förvecklingar. Det finns därför ett värde av en översyn i förhållande till befintlig lagstiftning. Bolagsverket instämmer därför i utredningens förslag att begrepp som träffas av olika regelverk bör ensas.

6.4 Betydande störande effekter

För att identifieras som en kritisk verksamhetsutövare krävs bl.a. att en incident skulle leda till betydande störande effekter för tillhandahållande av en eller flera samhällsviktiga tjänster. Utredningen föreslår att ytterligare bestämmelser om när en störande effekt är betydande meddelas i myndighetsföreskrift. Dessa föreskrifter utgör en förutsättning för att kunna identifiera kritiska verksamhetsutövare i den föreslagna lagen. Det innebär att det för närvarande inte går att fastställa vilka utövare som faller in under den nya lagen om motståndskraft i samhällsviktiga tjänster. Såsom förslaget nu är utformat är det Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som närmare beslutar om vad som utgör

en "betydande störning" medan det är tillsynsmyndigheterna som inom sina respektive sektorer ska bedöma vilka aktörer som ska anses som "kritiska". Mot bakgrund av detta kan den föreslagna tidsramen för utpekade aktörer att ställa om sin organisation inför de nya kraven och tiden för när den nya lagen ska börja gälla vara alltför snävt tilltagen.

6.5 Beslut om identifiering och underrättelse om skyldigheter

Vad som utgör en "betydande störande effekt" har kopplingar till vilka som ska anses falla in under kategorin "kritiska verksamhetsutövare". Som nämnts ovan går det inte att fastställa det senare med mindre än att det finns föreskrifter som tydliggör vad som ska utgöra "betydande störande effekter". Mot bakgrund av detta kan samma kommentar lämnas avseende den föreslagna tidsramen för när utpekade aktörer ska ha ställt om sin organisation för de nya kraven och tiden för när den nya lagen ska börja gälla.

15.3 Vem berörs av förslagen?

Antalet identifierade kritiska verksamhetsutövare kommer enligt utredningen att vara betydligt färre än det totala antalet verksamhetsutövare i respektive sektor. Mot bakgrund av att det ännu inte går att bedöma vilka verksamheter som ska anses falla under begreppet kritiska verksamhetsutövare är det omöjligt att med säkerhet veta vilka offentliga myndigheter som kommer att beröras av den nya lagen om motståndskraft i samhällsviktiga tjänster.

15.5.6 Ekonomiska konsekvenser för offentliga kritiska verksamhetsutövare

Vilka som kommer att omfattas går enligt utredningen inte att beräkna på ett tillförlitligt sätt i dagsläget. Senast den 17 juli 2026 ska tillsynsmyndigheten redovisa vilka offentliga verksamhetsutövare som kommer att omfattas.

Den nya lagen kommer att innebära en rad skyldigheter för den som pekats ut som en kritisk verksamhetsutövare. Som utredningen anger kommer den nya lagen att innebära nya krav. Även om vissa framtida kritiska verksamhetsutövare redan i dag uppfyller kraven i CER-direktivet, tillkommer ändå nya skyldigheter som kräver dels avsättande av resurser, dels kostnader i varierande omfattning. Av utredningen framgår att vissa grundläggande säkerhetsåtgärder rörande incidenter, skyddsåtgärder för lokaler och kritisk infrastruktur, men också en skyldighet att genomföra ett systematiskt och kontinuerligt arbete för att förebygga, förhindra och begränsa incidenter. Att detta kommer att leda till ökade kostnader är naturligt, men det är utifrån utredningen svårt att bedöma om de ekonomiska konsekvenserna är att anse som ringa eller inte. Bolagsverket ser därför ett behov av att konsekvensanalysen utvecklas i detta avseende.

Detta yttrande har beslutats av rättschefen Maria Monthure efter föredragning av verksjuristen Katarina Lindh.